

Torstai 25. syyskuuta 2008

**Tiedotusvälineiden keskittyminen ja moniarvoisuus Euroopan unionissa**

P6\_TA(2008)0459

**Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. syyskuuta 2008 tiedotusvälineiden keskittymisestä ja moniarvoisuudesta Euroopan unionissa (2007/2253(INI))**

(2010/C 8 E/16)

*Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklan,
- ottaa huomioon Amsterdamin sopimukseen liitetyn pöytäkirjan jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta <sup>(1)</sup>,
- ottaa huomioon komission työasiakirjan tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta Euroopan unionin jäsenvaltioissa (SEC(2007)0032),
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston 11. joulukuuta 2007 antaman direktiivin 2007/65/EY televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY muuttamisesta <sup>(2)</sup>,
- ottaa huomioon 20. marraskuuta 2002 antamansa päätöslauselman tiedotusvälineiden keskittymisestä <sup>(3)</sup>,
- ottaa huomioon vuonna 2005 tehdyn kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelua ja edistämistä koskevan Unescon yleissopimuksen,
- ottaa huomioon 22. huhtikuuta 2004 antamansa päätöslauselman EU:ssa ja varsinkin Italiassa tapahtuvasta sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden perusoikeuksien rikkomisesta (Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklan 2 kohta) <sup>(4)</sup>,
- ottaa huomioon komission vuonna 2001 antaman tiedonannon valtioneuvostojen soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan <sup>(5)</sup>,
- ottaa huomioon neuvoston 25. tammikuuta 1999 antaman päätöslauselman julkisesta yleisradiotoiminnasta <sup>(6)</sup>,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean jäsenvaltioille 31. tammikuuta 2007 antaman suosituksen (Rec(2007)3) julkisen palvelun yleisradiotoiminnan tehtävästä tietoyhteiskunnassa,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen 27. kesäkuuta 2000 antaman suosituksen (Rec 1466(2000)) viestimiin liittyvästä ohjauksesta,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean 31. tammikuuta 2007 antaman suosituksen (Rec(2007)2) median moniarvoisuudesta ja mediasisällön monimuotoisuudesta,
- ottaa huomioon 13. marraskuuta 2007 antamansa päätöslauselman vuorovaikutteisten digitaalitelevisiopalvelujen yhteentoimivuudesta <sup>(7)</sup>,

<sup>(1)</sup> EYVL C 340, 10.11.1997, s. 109.<sup>(2)</sup> EUVL L 332, 18.12.2007, s. 27.<sup>(3)</sup> EUVL C 25 E, 29.1.2004, s. 205.<sup>(4)</sup> EUVL C 104 E, 30.4.2004, s. 1026.<sup>(5)</sup> EYVL C 320, 15.11.2001, s. 5.<sup>(6)</sup> EYVL C 30, 5.2.1999, s. 1.<sup>(7)</sup> Hyväksytyt tekstit, P6\_TA(2007)0497.

**Torstai 25. syyskuuta 2008**

- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön ja talous- ja raha-asioiden valiokunnan, teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot (A6-0303/2008),
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unioni on vahvistanut sitoumuksensa tiedotusvälineiden moniarvoisuuden puolustamiseen ja edistämiseen olennaisena osana Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistettua tiedonsaantia ja sananvapautta koskevaa oikeutta ja demokratian, yhteiskunnallisen moniarvoisuuden ja kulttuurisen monimuotoisuuden säilyttämisen keskeisinä kulmakivinä,
- B. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti on ilmaissut toistuvasti toiveensa, että komissio vahvistaisi sekä viestintäalalla että kaikkialla tietoyhteiskunnassa vakaan oikeuskehiksen, jolla varmistetaan yhtäläinen moniarvoisuuden suojelun taso jäsenvaltioissa ja mahdollistetaan se, että toimijat voivat hyödyntää yhteismarkkinoiden luomia mahdollisuuksia,
- C. katsoo, että tiedotusvälineiden moniarvoisuuden käsitettä ei voida – kuten komissio korosti edellä mainitussa työasiakirjassaan – rajoittaa ongelmaan, joka koskee yritysten omistuksen keskittymistä, vaan se kattaa myös julkiseen yleisradiotoimintaan, poliittiseen valtaan, taloudelliseen kilpailuun, kulttuuriseen moninaisuuteen, uusien tekniikoiden kehittämiseen, avoimuuteen ja toimittajien työolosuhteisiin liittyvät kysymykset Euroopan unionissa,
- D. katsoo, että yleisradiopalveluilla on oltava käytössään tarvittavat resurssit ja välineet, joilla niille varmistetaan todellinen riippumattomuus poliittisesta painostuksesta ja markkinavoimista,
- E. ottaa huomioon, että tällä hetkellä julkinen yleisradiotoiminta joutuu kilpailemaan epäoikeudenmukaisesti ja sisältöjensä laadun kustannuksella markkinaosuuksista kaupallisten kanavien kanssa, joiden ensimmäisenä tavoitteena ei ole laatu, vaan kysynnän tyydyttäminen yleisön enemmistön toiveiden mukaisesti,
- F. ottaa huomioon, että kulttuurin moninaisuutta koskevassa Unescon yleissopimuksessa pidetään erityisen tärkeänä muun muassa tiedotusvälineiden monimuotoisuutta edistävien olosuhteiden luomista,
- G. ottaa huomioon, että kulttuurin moninaisuutta koskevassa Unescon yleissopimuksessa tunnustetaan sopimuspuolten oikeus toteuttaa toimenpiteitä tiedotusvälineiden monimuotoisuuden edistämiseksi myös julkisen palvelun yleisradiotoiminnan avulla,
- H. ottaa huomioon, että julkisen audiovisuaalisen viestinnän tärkeä rooli moniarvoisuuden varmistamisessa tunnustetaan kulttuurin moninaisuutta koskevassa Unescon yleissopimuksessa ja Amsterdamin sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa, jonka mukaan jäsenvaltioiden julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus ja jonka mukaan jäsenvaltiot vastaavat julkisen yleisradiotoiminnan tehtävien määrittelemisestä ja sen rahoittamisesta,
- I. ottaa huomioon, että edellä mainitussa vuonna 2001 annetussa komission tiedonannossa tunnustetaan täysin julkisen yleisradiotoiminnan keskeinen rooli moniarvoisuuden sekä kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistämässä ja painotetaan, että kyseisiä valtiontukia arvioidessaan komissio soveltaa kriteerejä, joihin kuuluvat muun muassa kulttuurisen monimuotoisuuden edistämisen merkitys ja jokaisen yhteiskunnan demokraattisten, yhteiskunnallisten ja kulttuuristen tarpeiden täyttäminen,

Torstai 25. syyskuuta 2008

- J. ottaa huomioon, että edellä mainitussa 25. tammikuuta 1999 annetussa neuvoston päätöslauselmassa vahvistetaan julkisen yleisradiotoiminnan olennainen rooli moniarvoisuuden kannalta ja edellytetään, että jäsenvaltiot määrittelevät sille laaja-alaisia tehtäviä, jotka vastaavat sen roolia uusista audiovisuaalialan palveluista ja tietopalveluista sekä uusista tekniikoista koituvien hyötyjen saattamisessa yleisön saataville,
- K. katsoo, että Amsterdamin sopimukseen liitetty pöytäkirja hyväksyttiin jäsenvaltioiden toimivallan varmistamiseksi julkisen yleisradiotoiminnan järjestämisessä kansallisella tasolla siten, että se täyttää jokaisen yhteiskunnan demokraattiset ja kulttuuriset tarpeet, jotta voidaan parhaalla mahdollisella tavalla edistää tiedotusvälineiden moniarvoisuuden säilyttämistä koskevan tavoitteen toteutumista,
- L. katsoo, että edellä mainitussa ministerikomitean suosituksessa (Rec(2007)3) korostetaan julkisen yleisradiotoiminnan erityistä roolia puolueettomien ja riippumattomien tietojen ja kannanottojen sekä innovatiivisen ja vaihtelevan sisällön lähteenä, joka noudattaa korkeita eettisiä ja laadullisia standardeja, sekä julkisen keskustelun foorumina ja keinona yksilöiden laajemman demokraattisen osallistumisen edistämiseksi, ja näin ollen vaaditaan, että tehtävien määrittelemistä koskeva toimivalta säilyy jäsenvaltioilla, jotta tiedotusvälineet voivat täyttää tehtävänsä uudessa mediaympäristössä,
- M. katsoo, että tiedotusvälineiden moniarvoisuus voidaan taata ainoastaan varmistamalla julkisten televisioyhtiöiden tuottaman sisällön todellinen poliittinen tasapaino,
- N. katsoo, että kokemus on osoittanut, että rajoittamaton omistuksen keskittyminen vaarantaa moniarvoisuuden ja kulttuurisen monimuotoisuuden ja että puhtaasti vapaaseen markkinakilpailuun perustuva järjestelmä ei yksinään pysty takaamaan tiedotusvälineiden moniarvoisuutta,
- O. katsoo, että yksityisen ja julkisen sektorin televisiotoimintaa ja audiovisuaalisia viestintäpalveluja koskevat kahden pilarin järjestelyt Euroopassa ovat osoittautuneet arvokkaiksi tiedotusvälineiden moniarvoisuuden vahvistamisessa ja että niitä tulisi kehittää edelleen,
- P. katsoo, että omistuksen keskittyminen aiheuttaa mediatyöntekijöiden lisääntyvää riippuvuutta suurten mediayritysten omistajista,
- Q. katsoo, että uudet teknologiat ja erityisesti siirtyminen digitaaliseen teknologiaan audiovisuaalisen sisällön tuotannon ja levittämisen osalta sekä uusien viestintä- ja tietopalveluiden markkinoille tulo ovat huomattavasti vaikuttaneet saatavilla olevien tuotteiden määrään ja levityskanaviin; katsoo kuitenkin, että tiedotusvälineiden ja palvelujen määrällinen lisääntyminen ei automaattisesti takaa sisällön monimuotoisuutta; katsoo, että uudet päivitettyt keinot tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja kulttuurisen monimuotoisuuden varmistamiseksi ja täsmällisten ja puolueettomien tietojen antamiseksi yleisölle ovat siksi tarpeen,
- R. katsoo, että tämänhetkiset televiestinnän sääntelypuitteet, jotka heijastavat infrastruktuurin ja sisällön sääntelyn välistä suoraa yhteyttä ja keskinäistä riippuvuutta, antavat jäsenvaltioille saatavuutta koskevien sääntöjen ja jakeluvälitesääntöjen kaltaisia sopivia teknisiä välineitä tiedotusvälineiden ja sisällön monimuotoisuuden suojelemiseksi,
- S. katsoo kuitenkin, että tekniikan edistys ei automaattisesti takaa tietojen moniarvoisuuden ja sisällön monimuotoisuuden kunnioittamista, vaan se on saatava aikaan kansallisten ja Euroopan viranomaisten harjoittamalla aktiivisella, yhtenäisellä ja valppaalla politiikalla,
- T. katsoo, että vaikka Internet on merkittävästi lisännyt erilaisten tietolähteiden, näkökulmien ja mielipiteiden saatavuutta, se ei ole vielä korvannut perinteisiä tiedotusvälineitä julkisen mielipiteen ratkaisevana muodostajana,
- U. ottaa huomioon, että teknologiset muutokset merkitsevät sitä, että sanomalehtien julkaisijat jakavat sisältöä yhä enenevässä määrin Internetissä ja ovat siksi laajalti riippuvaisia (on line -) mainostuloista,

**Torstai 25. syyskuuta 2008**

- V. ottaa huomioon, että tiedotusvälineet muodostavat edelleen tärkeän vaikutusvälineen poliittisten näkemysten vaihdossa, ja katsoo tämän vuoksi, että tiedotusvälineiden kykyyn hoitaa tehtävänsä toimia demokratian vartijana kohdistuu huomattava uhka, koska tällä sektorilla yksityisiä yrityksiä kiinnostaa pääasiassa taloudellinen voitto; katsoo, että tähän liittyy tietojen moniarvoisuuden, sisällön laadun ja näkökantojen monimuotoisuuden vähenemisen vaara ja että siksi tiedotusvälineiden moninaisuutta ei saisi jättää pelkästään markkinamekanismien varaan,
- W. katsoo, että isot mediayritykset ovat saavuttaneet huomattavan ja usein hallitsevan markkina-aseman joissakin jäsenvaltioissa; katsoo, että sellaisten lehdistöryhmien olemassaolo, jotka ovat julkisia hankintoja koskevia sopimuksia myöntävien yritysten omistuksessa, muodostaa uhan tiedotusvälineiden itsenäisyydelle,
- X. katsoo, että monikansallisten mediayritysten myötävaikutus on joissakin jäsenvaltioissa ratkaisevan tärkeää mediamaiseman elvyttämiselle, mutta että tiettyjä parannuksia tarvitaan myös työolosuhteiden ja palkkojen osalta,
- Y. katsoo, että työolosuhteita ja mediatyöntekijöiden työn laatua on parannettava, ja ottaa huomioon, että sosiaaliturvan puuttuessa yhä suurempi määrä journalisteista työskentelee epävarmoissa olosuhteissa,
- Z. katsoo, että EU:n kilpailulainsäädäntöä voidaan soveltaa vain rajoitetusti tiedotusvälineiden keskittymistä koskeviin kysymyksiin, koska vertikaalisten ja horisontaalisten tiedotusvälineiden omistusta keskittävien toimien taloudellinen laajuus uusimmissa jäsenvaltioissa ei ole saavuttanut sellaista tasoa, joka mahdollistaisi EU:n kilpailulainsäädännön soveltamisen,
- AA. katsoo, että tiedotusvälineiden omistusta liikaa rajoittavien sääntöjen käyttöönottoaminen saattaa vähentää eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä maailman markkinoilla ja lisätä muiden kuin eurooppalaisten mediakonsernien vaikutusta,
- AB. katsoo, että tiedotusvälineiden kuluttajien on pystyttävä valitsemaan laajasta tarjonnasta,
- AC. katsoo, että mediatuottajat pyrkivät luomaan mahdollisimman laadukasta sisältöä, mutta olosuhteet tämän tavoitteen saavuttamiseksi eivät ole kauttaaltaan tyydyttävät kaikissa jäsenvaltioissa,
- AD. katsoo, että uusien tiedotusvälineiden leviäminen (laajakaistainen verkkoyhteys, satelliittikanavat, maanpäälliset digitaalitelevisiolähetykset jne.) ja tiedotusvälineiden omistuksen eri muodot eivät itsessään riitä takaamaan moniarvoisuutta tiedotusvälineiden tuottaman sisällön osalta,
- AE. katsoo, että sisältöä koskevia laadullisia sääntöjä ja alaikäisten suojelua koskevaa periaatetta tulisi soveltaa sekä julkisella että kaupallisella tasolla,
- AF. katsoo, että mediayritykset ovat korvaamattomia tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja demokratian säilyttämisen kannalta ja että niiden tulisi siksi käsitellä liike-elämän etiikkaan ja sosiaaliseen vastuuseen liittyviä käytäntöjä aktiivisemmin,
- AG. katsoo, että kaupalliset tiedotusvälineet hyödyntävät yhä kasvavassa määrin käyttäjien tuottamaa sisältöä, erityisesti audiovisuaalista sisältöä, nimellistä korvausta vastaan tai korvauksetta, mikä aiheuttaa eettisiä ja yksityisyyden suojaa koskevia ongelmia ja lisää epäasianmukaisella tavalla kilpailupaineita toimittajien ja muiden mediatyöntekijöiden keskuudessa,
- AH. katsoo, että verkkopäiväkirjat ovat uusi ja tärkeä ilmaisunvapauden edistämiskeino, ja ottaa huomioon että niitä käyttävät sekä mediatyöntekijät että yksityishenkilöt,

Torstai 25. syyskuuta 2008

- AI. katsoo, että julkisille yleisradioyhtiöille täytyy myöntää vakaa rahoitus, että niiden on käytädyttävä oikeudenmukaisesti ja puolueettomasti ja että niille on annettava keinot yleisön mielenkiinnon lisäämiseksi sekä sosiaalisten arvojen edistämiseksi,
- AJ. ottaa huomioon, että jäsenvaltioilla on erilaisia käsityksiä julkisista tiedotusvälineistä ja niiden rahoituksesta,
- AK. ottaa huomioon, että julkisilla tiedotusvälineillä on huomattava markkinaosuus ainoastaan audiovisuaalisilla ja ei-lineaarisilla markkina-alueilla,
- AL. katsoo, että audiovisuaalialan eurooppalaisen toimintamallin kestävän perustan on muodostuttava vahvojen, itsenäisten ja moniarvoisten julkisten palvelujen sekä dynaamisen kaupallisen alan välisestä tasapainosta; katsoo, että tämän toimintamallin jatkuvuus on keskeistä luomisen elinvoimaisuudelle ja laadulle, tiedotusvälineiden moniarvoisuudelle sekä kulttuurisen moninaisuuden kunnioittamiselle ja edistämiseksi,
- AM. katsoo, että jäsenvaltioiden julkiset tiedotusvälineet kärsivät joskus sekä riittämättömästä rahoituksesta että poliittisesta painostuksesta,
- AN. katsoo, että kunkin jäsenvaltion julkisille yleisradioyhtiöille määräämät tehtävät edellyttävät pitkäkestoisesta rahoituksesta ja taattua itsenäisyyttä, mikä on kaukana kaikkien jäsenvaltioiden tämänhetkisestä tilanteesta,
- AO. katsoo, että julkisilla tiedotusvälineillä on johtava asema tietyissä jäsenvaltioissa sekä sisällön laadun että niiden keräämän yleisön osalta,
- AP. katsoo, että korkealaatuisen ja moninaisen sisällön saatavuus maailmanlaajuisen yleisön kannalta muuttuu yhä ratkaisevammaksi teknologisten muutosten ja lisääntyneen keskittymisen yhteydessä sekä yhä kilpailuhenkisemmässä ja globalisoituneemmassa ympäristössä; katsoo, että julkiset audiovisuaalipalvelut ovat keskeisiä demokraattisen mielipiteenmuodostuksen ja moniarvoisuuden takaamisen kannalta sekä siinä suhteessa, että ne mahdollistavat ihmisille tutustumisen kulttuuriseen moninaisuuteen; katsoo myös, että näiden palvelujen on voitava hyödyntää uusia lähetyksjärjestelmiä täyttääkseen niille asetetut tehtävät ja tavoittaakseen kaikki yhteiskunnan ryhmät käytössä olevista keinoista riippumatta,
- AQ. katsoo, että julkiset tiedotusvälineet tarvitsevat riittävän julkisen rahoituksen voidakseen kilpailla kaupallisten tiedotusvälineiden kanssa siltä osin kuin kyse on korkeatasoisesta kulttuuri- ja uutistarjonasta,
- AR. katsoo, että uusien mediatekniikoiden kehittyminen viimeisen vuosikymmenen aikana ja että mainostulojen suuntautuminen Internetissä toimiville jakelijoihin aiheuttaa haittaa perinteisille tiedotusvälineille,
- AS. katsoo, että julkiset yleisradioyhtiöt ja kaupalliset televisioyhtiöt tulevat yhdessä uusien tekijöiden kanssa olemaan edelleen toisiaan täydentävässä asemassa uudella audiovisuaalialalla, jolle on ominaista jakelutekniikoiden monimuotoisuus,
- AT. katsoo, että Euroopan unionilla ei ole varsinaista toimivaltaa tiedotusvälineiden keskittymisen sääntelemiseksi, mutta sen toimivalta politiikan eri aloilla mahdollistaa, että se voi omaksua aktiivisen roolin tiedotusvälineiden moniarvoisuuden suojelemisessa ja edistämiseksi; katsoo, että kilpailu- ja valtiontukilainsäädäntö, audiovisuaali- ja televiestintäalaa koskevat säännökset sekä ulkosuhteet (kauppa) ovat aloja, joilla Euroopan unionin tulisi aktiivisesti pyrkiä harjoittamaan tiedotusvälineiden moniarvoisuutta vahvistavaa ja edistävää politiikkaa,
- AU. ottaa huomioon sananvapautta koskevien konfliktien kasvavan määrän,
- AV. katsoo, että mediakoulutus on tietoyhteiskunnassa keskeinen keino, jonka avulla voidaan saada kansalaiset myötävaikuttamaan demokratiaan tietoisella ja aktiivisella tavalla,

**Torstai 25. syyskuuta 2008**

- AW. katsoo, että tietojen lisääntynyt tarjonta (erityisesti Internetin ansiosta) tekee niiden tulkinnan ja arvioinnin yhä tärkeämmäksi,
- AX. katsoo, että Euroopan unionin kansalaisten medialukutaidon edistämiseksi tarvitaan huomattavasti enemmän tukea,
- AY. ottaa huomioon, että eurooppalaiset tiedotusvälineet toimivat nyt globalisoituneilla markkinoilla, mikä tarkoittaa, että niiden omistusta koskevat laajat rajoitukset huonontavat huomattavasti niiden kykyä kilpailla kolmansien maiden yritysten kanssa, joita vastaavat rajoitukset eivät koske; katsoo, että tämän vuoksi on tarpeen luoda yhtäältä tasapaino oikeudenmukaisten kilpailusääntöjen yhtenäisen täytäntöönpanon ja moniarvoisten turvamekanismien tarjoamisen välille sekä toisaalta varmistaa, että yrityksille sallitaan tarvittava joustavuus, jotta ne pystyvät kilpailemaan kansainvälisillä mediamarkkinoilla,
- AZ. katsoo, että elämme yhteiskunnassa, jossa meitä "pommitetaan" jatkuvasti tiedoilla, reaaliaikaisilla viesteillä ja suodattamattomilla sanomilla, ja että tietojen valikointi edellyttää erityisiä kykyjä,
- BA. katsoo, että tiedotusvälineiden moniarvoisuuden vahvistamiseen ja edistämiseen tähtäävien toimenpiteiden on oltava perustavanlaatuisia Euroopan unionin ulkosuhteiden kannalta (niin kaupan alalla kuin muuallakin) erityisesti Euroopan naapuruuspolitiikan, laajentumisstrategian ja kahdenvälisen kumppanuussopimusten yhteydessä;
1. vaatii komissiota ja jäsenvaltioita säilyttämään tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja varmistamaan, että kaikki EU:n kansalaiset voivat seurata vapaita ja moniarvoisia tiedotusvälineitä kaikissa jäsenvaltioissa, ja vaatii komissiota ja jäsenvaltioita suosittelemaan tarvittaessa parannuksia;
  2. on vakuuttunut siitä, että moniarvoinen mediajärjestelmä on demokraattisen eurooppalaisen yhteiskuntamallin säilymisen perusedellytys;
  3. toteaa, että Euroopan mediamaisemassa tapahtuu jatkuvaa lähentymistä sekä eri viestimien että eri markkinoiden välillä;
  4. korostaa, että omistajuuden keskittyminen mediajärjestelmässä luo edulliset olosuhteet mainosmarkkinoiden monopolisoitumiselle, estää uusien toimijoiden pääsyn markkinoille ja johtaa lisäksi mediasisällön yhtenäistymiseen;
  5. panee merkille, että mediajärjestelmän kehitystä ohjaa yhä enemmän voitontavoittelu ja että tästä syystä yhteiskunnallisia, poliittisia ja taloudellisia prosesseja tai toimittajien käytäntösääntöjen mukaisia arvoja ei taata asianmukaisesti; katsoo tämän vuoksi, että kilpailu- ja medialainsäädäntö on nivottava toisiinsa, jotta taataan pääsy, kilpailu ja laatu ja vältetään eturistiriidat tiedotusvälineiden omistajakeskittymien ja poliittisen vallan välillä, sillä ne haittaavat vapaata kilpailua, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja moniarvoisuutta;
  6. muistuttaa jäsenvaltioita siitä, että kansallisten sääntelyviranomaisten päätöksissä on pyrittävä tasapainoon viranomaisten velvollisuuksien ja ilmaisunvapauden välillä ja että ilmaisunvapauden turvaaminen on pohjimmiltaan tuomioistuinten vastuulla;
  7. kehottaa komissiota sitoutumaan siihen, että se edistää vakaata oikeuskehystä, jolla varmistetaan moniarvoisuuden suojelun korkea taso kaikissa jäsenvaltioissa;
  8. vaatii näin ollen julkisten ja yksityisten lähetystoiminnan harjoittajien välisen tasapainon takaamista – niissä jäsenvaltioissa, joissa julkisia lähetystoiminnan harjoittajia tällä hetkellä on – sekä kilpailu- ja medialainsäädännön kytkemistä toisiinsa tiedotusvälineiden moniarvoisuuden vahvistamiseksi;

Torstai 25. syyskuuta 2008

9. katsoo, että viranomaisten tärkeimpiä tavoitteita tulisi olla sellaisten olosuhteiden luominen, joilla varmistetaan tiedotusvälineiden laadun korkea taso (myös julkisten tiedotusvälineiden), niiden monipuolisuuden varmistaminen ja toimittajien ehdottoman riippumattomuuden takaaminen;
10. vaatii toteuttamaan toimenpiteitä eurooppalaisten mediakonsernien kilpailukyvyyn parantamiseksi, millä edistetään merkittävästi talouskasvua, myös lisäämällä kansalaisten tietoisuutta ja tuntemusta taloudellisista ja rahoituskysymyksistä;
11. korostaa kolmansien maiden mediasijoittajien kasvavaa vaikutusvaltaa EU:ssa ja erityisesti uusissa jäsenvaltioissa;
12. vaatii, että kilpailulainsäädäntöä sovelletaan johdonmukaisesti EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla kilpailun varmistamiseksi ja uusien kilpailijoiden markkinoille pääsyn mahdollistamiseksi;
13. katsoo, että EU:n kilpailulainsäädäntö on auttanut rajoittamaan tiedotusvälineiden keskittymistä; korostaa kuitenkin jäsenvaltioiden vastuulla olevan tiedotusvälineiden riippumattoman valvonnan merkitystä ja vaatii tämän vuoksi, että tiedotusvälineiden kansallisen sääntelyn olisi oltava tehokasta, selkeää, avointa ja korkeatasoista;
14. suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen laatia konkreettisia indikaattoreita tiedotusvälineiden moniarvoisuuden mittaamiseksi;
15. vaatii, että mediajärjestelmän arviointiin kehitetään tiedotusvälineiden moniarvoisuuden lisäksi muitakin indikaattoreita, jotka koskevat suhtautumista demokratiaan ja oikeusvaltioperiaatteeseen, ihmisoikeuksiin ja vähemmistöjen oikeuksiin sekä toimittajien ammatillisiin käytännesääntöihin;
16. katsoo, että tiedotusvälineiden keskittymistä koskevien sääntöjen olisi katettava omistajuuden ja mediasisällön tuottamisen lisäksi (sähköiset) kanavat ja mekanismit Internetiin pääsemiseksi ja sen sisällön levittämiseksi, kuten hakukoneet;
17. painottaa tarvetta turvata vammaisten tiedonsaanti;
18. myöntää, että itsesääteilyllä on tärkeä rooli tiedotusvälineiden moniarvoisuuden turvaamisessa; panee tyytyväisenä merkille olemassa olevat aloitteet tällä alalla;
19. kannustaa luomaan tiedotusvälineiden vapautta koskevan peruskirjan sananvapauden ja moniarvoisuuden turvaamiseksi;
20. kehottaa kunnioittamaan tiedotusvälineiden vapautta ja varmistamaan, että tiedotusvälineiden tiedotus on johdonmukaisesti eettisten sääntöjen mukaista;
21. painottaa luotettavia ja puolueettomia indikaattoreita hyödyntävien valvonta- ja täytäntöönpanojärjestelmien perustamisen tarvetta tiedotusvälineiden moniarvoisuuden takaamiseksi;
22. painottaa, että EU:n ja jäsenvaltioiden viranomaisten on taattava journalistinen ja toimituksellinen riippumattomuus tarvittavilla ja erityisillä oikeudellisilla ja sosiaalisilla vakuuksilla, ja toteaa, että on tärkeää luoda ja soveltaa yhdenmukaisesti jäsenvaltioissa ja kaikilla markkinoilla, joilla EU:ssa kotipaikkaansa pitävät mediayhtiöt toimivat, toimituksellista ohjeistusta, jotta omistajia tai osakkaita, tai ulkoisia tahoja, kuten esimerkiksi hallituksia, voidaan estää puuttumasta uutisten sisältöön;
23. kehottaa jäsenvaltioita turvaamaan asianmukaisilla keinoilla riittävän poliittisten ja yhteiskunnallisten näkökohtien välisen tasapainon, etenkin uutis- ja ajankohtaisohjelmien sisällön osalta;

**Torstai 25. syyskuuta 2008**

24. pitää myönteisenä uusien tiedotusvälineiden mukanaan tuomaa dynaamisuutta ja moniarvoisuutta mediamaisemassa ja rohkaisee käyttämään kaikkia uusia tekniikoita, kuten mobiili-tv:tä, vastuullisesti kaupallisten, julkisten ja yhteisöllisten tiedotusvälineiden järjestelmäperustana;
25. kannustaa käymään avointa keskustelua kaikista verkkopäiväkirjojen oikeudellista asemaa koskevista kysymyksistä;
26. tukee tekijänoikeuksien turvaamista verkkotiedotusvälineissä velvoittamalla kolmannet osapuolet ilmoittamaan lähteensä heidän käyttäessään julkaisuja;
27. suositaa medialukutaidon sisällyttämistä eurooppalaisiin perustaitoihin ja tukee eurooppalaisen peruskoulutusohjelman kehittämistä medialukutaidon osalta korostaen samalla sen olennaista merkitystä digitaalisen kuilun kaventamisessa;
28. toteaa, että mediakasvatuksen tavoitteena on, kuten edellä mainitussa Euroopan neuvoston suosituksessa (Rec 1466(2000)) vahvistetaan, tarjota kansalaisille keinot tulkita kriittisesti heille suunnattua alati kasvavaa tietomäärää ja keinot käyttää kyseistä tietoa; katsoo, että kyseisen oppimisprosessin avulla kansalaiset voivat käsitellä saamiaan viestejä ja valita sopivimmat välineet viestintäänsä varten ja että he näin ollen voivat harjoittaa tiedonsaannin ja ilmaisun vapauttaan täysipainoisesti;
29. kehottaa komissiota kiinnittämään eurooppalaisen lähestymistavan omaksumisessa tarvittavaa huomiota kriittiseen sisällön arvioimiseen ja siihen liittyvien parhaiden toimintatapojen vaihtoon;
30. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan yleispätevää kehystä, jonka puitteissa lähetyslupia myönnetään kaapeli- ja satelliittitelevisioiden ja analogisten ja digitaalisten lähetysten markkinoilla avoimin ja tasa-arvoisin perustein, jotta luodaan moniarvoinen kilpailujärjestelmä ja estetään markkinoilla monopoli-asemassa tai hallitsevassa asemassa olevien yritysten väärinkäytökset;
31. muistuttaa komissiota, että sitä on useissa yhteyksissä pyydetty laatimaan direktiivi, jolla pyritäisiin varmistamaan moniarvoisuus, rohkaisemaan säilyttämään kulttuurinen monimuotoisuus siten kuin se on määritellyt Unescon yleissopimuksessa kulttuurin moninaisuudesta sekä turvaamaan kaikille mediayrityksille mahdollisuus käyttää tekniikkaa, jonka avulla ne saavuttavat kaikki kansalaiset;
32. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan korkealaatuista julkista yleisradiotoimintaa, joka voi toimia vastapainona kaupallisten kanavien ohjelmatarjonnalle, sekä ottaa eurooppalaisella audiovisuaalialalla entistä korkeamman profiilin roolin tiedotusvälineiden moniarvoisuutta, demokraattista vuoropuhelua ja kaikkien kansalaisten pääsyä laadukkaisiin sisältöihin tukevana pilarina joutumatta välttämättä kilpailemaan mainostuloista ja markkinaosuuksista;
33. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan entistä laajempaa Euroopan sääntelyviranomaisten välistä yhteistyötä ja tehostamaan virallisia ja epävirallisia keskusteluita ja mielipiteenvaihtoa sääntelyviranomaisten välillä yleisradiotoiminnan alalla;
34. suositaa, että jäsenvaltioiden julkiset tiedotusvälineet varmistavat tarvittaessa, että palvelut heijastavat alueiden monikulttuurista luonnetta;
35. rohkaisee julkistamaan kaikkien tiedotusvälineiden omistajien nimet avoimuuden lisäämiseksi radio- tai televisioyhtiöiden ja julkaisijoiden tavoitteiden ja taustojen osalta;
36. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kansallisen kilpailulainsäädännön soveltaminen tiedotusvälineisiin sekä Internetiin ja viestintätekniikan alaan edistää tiedotusvälineiden moniarvoisuutta; kehottaa komissiota – sen pannessa täytäntöön EU:n kilpailusääntöjä – ottamaan huomioon kyseisten sääntöjen vaikutuksen tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen;

Torstai 25. syyskuuta 2008

37. suositaa, että valtiontukea koskevia sääntöjä laaditaan ja sovelletaan siten, että julkiset ja yhteisölliset tiedotusvälineet voivat täyttää tehtävänsä dynaamisessa ympäristössä, ja että samalla varmistetaan, että julkiset tiedotusvälineet hoitavat jäsenvaltioiden niille asettamat tehtävät avoimesti ja vastuullisesti välttämällä julkisen rahoituksen väärinkäyttöä poliittisten tai taloudellisten tarkoituserien vuoksi;

38. pyytää komissiota ottamaan huomioon kulttuurillista monimuotoisuutta koskevan Unescon yleis-sopimuksen ja edellä mainitun Euroopan neuvoston suosituksen (Rec(2007)3) tehdessään päätöstä edellä mainitun EY:n yleisradiotoimintaa koskevan vuoden 2001 tiedonannon tarkistamisen tarpeellisuudesta; pyytää, että jos komissio päättää tarkistaa olemassa olevia suuntaviivoja, kaikki ehdotetut toimenpiteet tai selvennykset arvioidaan niiden tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen kohdistuvan vaikutuksen mukaan jäsen-valtioiden toimivaltaa kunnioittaen;

39. suositaa komissiota käyttämään edellä mainitun EY:n yleisradiotoimintaa koskevan vuoden 2001 tiedonannon tarkistusta – jos se katsoo sen tarpeelliseksi – keinona vahvistaa julkisen palvelun lähetys-toiminnan roolia tiedotusvälineiden moniarvoisuuden olennaisena turvaajana EU:ssa;

40. katsoo, että jotta julkiset audiovisuaaliset mediat pystyvät täyttämään tehtävänsä digitaalisen tekno-logian aikakautena, niiden on kehitettävä tavanomaisten ohjelmien lisäksi uusia tietopalveluita ja mediaka-tetta ja niiden on oltava vuorovaikutuksessa kaikkien digitaalisten tietoverkkojen ja järjestelmäperustojen kanssa;

41. panee tyytyväisenä merkille, että tietyissä jäsenvaltioissa on pantu täytäntöön säännöksiä, jotka velvoittavat kaapelitelevision tarjoajat sisällyttämään kaapelitelevision valtion hallinnoimia kanavia ja myön-tämään osan digitaalisesta taajuudesta julkisten medioiden tarjoajille;

42. kehottaa komissiota tulkitsemaan julkisen palvelun lähetystoiminnan harjoittajien tehtävää kattavasti Amsterdamin sopimuksen pöytäkirjan dynaamisen ja tulevaisuuden ratkaisuja tukevan tulkinnan mukaisesti ottaen etenkin huomioon julkisen palvelun lähetystoiminnan harjoittajien esteettömän osallistumisen tekni-seen kehitykseen ja sisällön tuottamiseen tuotantotapojen luomisessa ja esittämisessä (sekä lineaarisissa ja ei-lineaarisissa palveluissa); katsoo, että tähän pitää myös sisältyä uusien palveluiden riittävä rahoitus osana julkisten palveluiden lähetystoiminnan tehtävää;

43. toteaa jälleen kerran, että taajuuden käytön sääntelyssä on otettava huomioon julkisen edun tavoit-teet, kuten esimerkiksi tiedotusvälineiden moniarvoisuus, eikä kyseistä sääntelyä voida tästä syystä alistaa pelkästään markkinapohjaisen menettelytavan alaisuuteen; katsoo lisäksi, että jäsenvaltioiden on myös jat-kossa vastattava taajuuksien myöntämisestä täyttääkseen kulloinkin yhteiskunnan erityistarpeet etenkin tie-dotusvälineiden moniarvoisuuden turvaamisen ja edistämisen osalta;

44. suosittelee televiestintäpaketin tarkistamisen yhteydessä siirtovelvollisuuden säilyttämistä ja tarvitta-essa sen laajentamista;

45. yhtyy edellä mainittuun Euroopan neuvoston suositukseen (Rec(2007)2) siltä osin kuin kyse on sisällöntuottajien tasavertaisen pääsyn varmistamisesta sähköisen viestinnän verkkoihin;

46. kiinnittää huomion edellä mainittuun 13. marraskuuta 2007 antamaansa päätöslauselmaan, sillä yhteentoimivuus on perustavan tärkeää tiedotusvälineiden moniarvoisuuden näkökulmasta;

47. kehottaa soveltamaan tasapainoista lähestymistapaa digitaalisten taajuuksien jakamiseen, jotta varmis-tetaan tasapuolinen taajuuksien käyttömahdollisuus kaikille toimijoille ja jotta voidaan siten taata tiedonvä-lityksen moniarvoisuus;

48. on huolestunut siitä, että muutamat suuret on line -toimijat ovat määräävässä asemassa, mikä rajoittaa uusien markkinatoimijoiden tuloa markkinoille ja sitä kautta tukahduttaa luovuutta ja yrittäjyyttä tällä alalla;

**Torstai 25. syyskuuta 2008**

49. kehottaa laajempaan avoimuuteen henkilötietojen osalta ja sen tiedon osalta, jota käyttäjistä otetaan talteen Internetin hakukoneissa, sähköpostiohjelmissa ja sosiaaliseen verkostumiseen erikoistuneilla sivustoilla;

50. on sitä mieltä, että EU-tason sääntely riittää sähköisten ohjelmaoppaiden ja vastaavanlaisten valvonta- ja navigointitoimintojen saatavuuden varmistamiseksi, mutta lisätoimia voitaisiin harkita tarjolla olevia ohjelmia koskevien tietojen esittelyn osalta, jotta voidaan varmistaa yleishyödyllisten palvelujen helppo saatavuus; kehottaa komissiota selvittämään kuulemismenettelyiden avulla, onko vähimmäissuuntaviivojen antaminen tai alakohtainen sääntely tarpeen tiedotusvälineiden moniarvoisuuden turvaamiseksi;

51. kehottaa takaamaan tasapainon yleisradioyhtiöiden ja yksityisten yhtiöiden välillä samoin kuin kilpailu- ja medialainsäädännön yhdenmukaisen soveltamisen tiedotusvälineiden moniarvoisuuden lujittamiseksi;

52. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

---

**Energiahintojen hallinta**

P6\_TA(2008)0460

**Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. syyskuuta 2008 energiahintojen hallinnasta**

(2010/C 8 E/17)

*Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon 29. syyskuuta 2005 antamansa päätöslauselman öljyriippuvuudesta <sup>(1)</sup> sekä 19. kesäkuuta 2008 antamansa päätöslauselman polttoaineen hinnannousun aiheuttamasta kalastusalan kriisistä <sup>(2)</sup>,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2008 päivätyn komission tiedonannon vastatoimista öljyn hinnannousulle (KOM(2008)0384),
- ottaa huomioon 19. ja 20. kesäkuuta 2008 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
- ottaa huomioon Nizzassa 12. ja 13. syyskuuta 2008 järjestetyn epävirallisen Ecofin-kokouksen tulokset,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että öljyn hinnat saavuttivat kesällä 2008 kaikkien aikojen korkeimman reaalitasonsa ja että myös muiden energiatuotteiden hinnat ovat nousseet ja että polttoaineiden kuluttajahinnat ovat noudattaneet raakaöljyn hinnassa vallitsevaa suuntausta; ottaa huomioon, että heikko Yhdysvaltain dollari on vaikuttanut öljyn hintaan kohdistuviin paineisiin,
- B. ottaa huomioon, että ennusteiden mukaan öljyn hinta saattaa pysyä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä korkeana ja tällä on kielteinen vaikutus inflaatioon ja EU:n talouskasvuun,
- C. ottaa huomioon, että energian korkeampi hintataso heikentää EU:n kansalaisten ostovoimaa, ja kielteisin vaikutus kohdistuu pienituloisiin kotitalouksiin ja energiavaltaisiin toimialoihin,
- D. katsoo, että energiahintojen äkilliseen nousuun vaikuttaa monimutkaisten tekijöiden yhdistelmä: öljyn tarjonnan ja kysynnän rakenteellinen muutos, uusien öljykenttien määrän ja koon supistuminen, öljyntuotannon rajoitettu laajentuminen, geopolittiset tekijät, teknologiseen kehitykseen suunnattujen investointien väheneminen, suuremmat investointikustannukset sekä pätevä työvoiman puute keskeisissä tuottajamaissa; ottaa huomioon, että erällä öljyntuottajavaltioilla on taipumus käyttää luonnonvarojaan poliittisiin tarkoituksiin,

<sup>(1)</sup> EUVL C 227 E, 21.9.2006, s. 580.

<sup>(2)</sup> Hyväksytyt tekstit, P6\_TA(2008)0308.